

Redaksia:

Dr. shken. mjek. ULVI VEHBUI (Kryeredaktor), prof. JOSIF ADHAMI, doc. KRISTO PANO (zëvendëskryeredaktorë), doc. ANESTI KONDILI, KSHM AFËR-DITA BASHA, prof. BAJRAM PREZA, KSHM LAVDIM GJONCAJ, dr. shken. mjek. MINELLA PAPAJOGEJI, KSHM MEHDI AGOLLI, prof. PULLUMB BITRI, KSHM SKËNDER SKËNDERAJ, doc. VIRON XHILLARI, KSHM ZYHDI ZHEGU. Redaktore letrare NEVINA GAMI.

REDAKSIA

Pronë letrare e Universitetit të Tiranës «Enver Hoxha»

Del katër herë në vit

Dorëshkrimet nuk kthehen

RRITJA E RENDIMENTIT DHE EFEKTIVITETIT TË VEPRIMTARISË PEDAGOGJIKE E SHKENCORE — DETYRA THEMELORE TË KONGRESIT TË 9-TË TË PPSH PËR FAKULTETIN E MJEKËSISË

— MEHDI AGOLLI — LUTFI ALIA —

Kongresi i 9-të i PPSH, që i zhvilloi me sukses të plotë punimet e tij nga data 3-8 nëntor 1986, përbën një ngjarje të shënuar për jetën e Partisë e të vendit tonë. Ai shfaqti me tërë madhështinë e vet gëzimin e krenarinë për fitoret e arritura, dashurinë e mirënjohjen e pakufishme të mbarë popullit për Partinë tonë të lavdishme me shokun Ramiz Alia në krye, vendosmërinë e patundur për të ecur kurdoherë në rrugën e marksizëm-leninizmit, në rrugën e Enverit, optimizmin për të ardhmen më të lumtur e më të begatë.

Analizat e thella shkencore të situatave e problemeve që përshkojnë materialet e Kongresit, vendimet që u morën, orientimet e direktivat që u dhanë diskutimet dhe punimet e tij, dëshmuar për nivelin e lartë ideologjik, pjekurinë politike, forcën organizative e frymën militante që e karakterizon Partinë tonë. Ato treguan edhe njëherë se Partia jonë qëndron me konsekuencë në lartësinë e misionit të vet historik, e ndërgjegjshme dhe e aftë për të udhëhequr popullin tonë në rrugën e sigurt të ndërtimit socialist.

Raporti thellësisht shkencor që mbajti shoku Ramiz Alia dhe të gjitha dokumentet e vendimet e Kongresit të 9-të të Partisë përbëjnë një program madhështor për ecjen përpara në rrugën e ndërtimit të plotë të shoqërisë socialiste, të fuqizimit të mëtejshëm të mbrojtjes së atdheut, si dhe në luftën kundër imperializmit, socialimperializmit, revizionizmit e të gjithë reaksionit botëror. Ato janë vazhdim, zhvillim e thellim i mëtejshëm i vijës politike dhe i mendimit teorik marksist-leninist të Partisë sonë në kushtet aktuale të brendshme e ndërkombëtare.

Kongresi i 9-të është i pari kongres që Partia zhvilloi pa themelesin e udhëheqësin e saj të lavdishëm, shokun Enver Hoxha. Por mendimi teorik marksist-leninist i shokut Enver Hoxha, mësimet e tij të pavdekshme revolucionare frymëzuan e udhëhoqën gjithë punimet e Kongresit ashtu siç do ta udhëheqin e frymëzojnë edhe në të ardhmen. «Lufta dhe mësimet e Enver Hoxhës, — tha shoku Ramiz Alia, — qëndrojnë në thellësi të vijës së përgjithshme të Partisë, ato përfaqësojnë pikat themelore të orientimit e të referimit për veprimtarinë e saj të përditshme. Besnikëria ndaj këtyre mësimëve dhe zbatimi i tyre me konsekuencë janë siguria e së sotmes dhe garancia e së ardhmes, janë kusht vendimtar për fitoren e çështjes së socializmit e të komunizmit në Shqi-

përi» (R. Alia: Raport në Kongresin e 9-të të PPSH, Tiranë, 1986, faqe 6).

Duke shprehur mirënjohjen e thellë e të pafund të komunistëve e të mbarë popullit për ndihmesën e Enver Hoxhës, Kongresi afirmoi edhe njëherë vendosmërinë e patundur të Partisë sonë, të mbarë popullit shqiptar për të ecur në atë rrugë që na udhëhoqi për 45 vjet me radhë shoku Enver Hoxha. Është ajo rrugë e ajo vijë e fitores së revolucionit popullor që solli lirinë e pavarësinë, që i garantoi popullit jetë të lirë e të lumtur, që siguroi transformime të thella socialiste. Është ajo vijë që është bërë program politik e doktrinë ideologjike për të gjithë njerëzit tanë. Asnjë presion e ndikim, ngado që të vijë e çfarëdo që të jetë, nuk do të na largojë nga kjo rrugë, asnjë mashtrim e asnjë lajkë nuk do të na lëkundë besimin tonë në të. Në këtë kuadër, në kupimin politik e ideologjik, Kongresi i 9-të karakterizohet si Kongres i vazhdimësisë, që konfirmoi vendosmërinë e Partisë sonë për të ecur me konsekuencë në rrugën e Enverit.

Kongresi shprehu me madhësi unitetin e fuqishëm të radhëve të saj, lidhjet e çelika me masat punonjëse, që kanë qenë e mbeten kyç i fitoreve, themel i forcës e i vitalitetit të Partisë e të popullit tonë.

Partia dhe populli ynë e pritën Kongresin e 9-të me arritje të suksesshme në të gjitha fushat. Në luftë me vështirësitë e presionet e rrethimit e të bllokadës imperialiste-revizioniste, të ndikimeve të krizës ekonomike botërore e me vështirësitë e shumta të motit, masat tona punonjëse, të udhëhequra nga Partia e të mbështetura në forcat e veta, i plotësuan me sukses detyrat themelore të planit të 7-të pesëvjeçar për zhvillimin e ekonomisë e të kulturës. Në realizimin e këtyre detyrave spikatën vrulli dhe mobilizimi i masave punonjëse me komunistët në ballë, shpirti i sakrificës, fryma sulmuese e novatore, aksionet dhe nismat revolucionare, të cilat u ngritën në shkallën më të lartë me lëvizjen e fuqishme të kohës «Flamurtarë të zbatimit të mësimëve të shokut Enver Hoxha».

Arritje të suksesshme u siguruan dhe në fushën e mbrojtjes e të forcimit të shëndetit të popullit. Gjatë pesëvjeçarit të 7-të u shtua numri i institucioneve shëndetësore dhe numri i mjekëve, u forcuan më tej sistemi i shërbimit profilaktik, spitalor e ambulator, janë rritur niveli i shërbimit dhe aftësitë teknike e shkencore të personelit mjekësor, çka shënojnë fitore të rëndësishme të shërbimit shëndetësor, që është shtrirë në të gjithë vendin.

Në raportin e shokut Ramiz Alia, mbajtur në Kongresin e 9-të para-shtrihet një program i gjerë e shumë i rëndësishëm detyrash edhe në fushën e arsimit e të zhvillimit të mëtejshëm të veprimtarisë kërkimore — shkencore në shkollën e lartë. Kongresi i bëri një vlerësim të lartë shkencës, ndihmesës që ka dhënë ajo gjatë ndërtimit të shoqërisë socialiste në Shqipëri dhe detyrave që dalin para saj, perspektivave dhe rrugëve të zhvillimit në të ardhmen. Ashtu si shkencat në përgjithësi, edhe zhvillimi i shkencave mjekësore ka qenë mbështetje e rëndësishme për zhvillimin e ekonomisë e të kulturës sonë. Punonjësit e mjekësisë, në këtë kuadër edhe kolektivi pedagogjiko-shkencor i Fakultetit të Mjekësisë, kanë qenë të aftë t'u japin zgjidhje problemeve që nxjerr praktika mjekësore e vendit tonë në kushtet aktuale e

perspektive. Dhe këta, siç u tha në Kongres, përfaqësojnë një potencial të ri që i është shtuar atdheut tonë, dëshmi e përparimit të shpejtë që ka realizuar Shqipëria Socialiste brenda një periudhe historikisht të shkurtër, e horizonteve që janë hapur para vendit tonë në rrugën e ndërtimit të plotë të shoqërisë socialiste, shfaqje e vitalitetit të saj e mundësive që krijon ajo për zhvillimin e gjithanshëm e rritjen e mirëqënies së popullit tonë. Në kushtet aktuale të ndërtimit socialist, të zhvillimit të revolucionit tekniko-shkencor, arsimit, kultura dhe shkenca janë armë të fuqishme për edukimin e njerëzve dhe për zhvillimin e përparimit e vendit. Kongresi i 9-të i Partisë konfirmoi edhe njëherë se në procesin e pandërprerë të revolucionarizimit të shkollës, duke vënë në themel të saj ideologjinë marksiste — leniniste, është krijuar e konsoliduar një sistem i plotë arsimor me të gjitha hallkat e kategoritë e nevojshme shkollë. Ky proces është pasqyruar e është kristalizuar edhe në të gjitha strukturat arsimore të Fakultetit të Mjekësisë, në planet e programet mësimore, në tekstet, monografite e në tërë punimet shkencore që zhvillon kolektivi i pedagogëve të fakultetit tonë. Duke iu përgjigjur kërkesave që shtrihen për zgjidhje organizimi dhe shtrirja e shërbimit shëndetësor në vendin tonë, Fakulteti i Mjekësisë gjithnjë e më shumë po e rrit nivelin e përgatitjes së kuadrove mjekë, të pajisur me kulturën e nevojshme teorike e me shprehje të zhvilluara aplikative. Në këtë kuadër është ngritur dhe sistemi i kualifikimit e i specializimit pasuniversitar të mjekëve.

Krahas zgjerimit e plotësimit të sistemit arsimor, për fakultetin tonë, Kongresi i 9-të shtron detyrën shumë të rëndësishme e të mprehtë të rritjes së mëtejshme të cilësisë në tërë procesin mësimor dhe edukativ, për ngritjen e tij në nivelin e kërkesave të kohës. «Shtrimi i saj, — tha shoku Ramiz Alia, — diktohet nga situatat e kushtet në të cilat jetojmë, nga zhvillimet perspektive të vendit, nga përparimi në ekonomi e në kulturë, në teknikë e në shkencë» (Po aty, f. 118). Pra, krahas detyrave që shtrihen nga zhvillimi i shërbimit shëndetësor, Kongresi i 9-të theksoi se tani edhe vetë zhvillimi i arsimit ka krijuar mundësi për ta vënë theksin më shumë tek cilësia. Një nga drejtimet kryesore të rritjes së cilësisë së shkollës sonë është pajisja e studentëve me dije bashkëkohore të përvetësuara e të konsoliduara mirë, duke u dhënë atyre një formim të shëndoshë teorik dhe, njëherësh, edhe shprehitë e punës aplikative.

Për të vënë në jetë këto orientime të Kongresit të 9-të të Partisë, del si detyrë që të gjitha katedrat e fakultetit tonë të ribotojnë të gjitha tekstet mësimore bazë e tekstet ndihmëse, si edhe të botohen tekstet për lëndët e reja që janë futur në programet e fakultetit vitet e fundit. Krahas tyre, është e nevojshme që për disa lëndë, sidomos për ato paraklinike, të përkthehen edhe tekste nga literatura e huaj bashkëkohore. Katedrat e këtyre lëndëve t'i japin përparësi disa disiplinave themelore, siç janë anatomia normale, fiziologjia, biokimia, farmakologjia etj., ku kërkesat për tekste të kësaj natyre janë imediate.

Në frymën e orientimeve të Partisë, shkolla e jonë po punon për një modernizim shkencor — pedagogjik intensiv të mësimit. Prandaj, krahas sigurimit të teksteve, rritja e nivelit cilësor të procesit pedagogjik në fakultet kërkon dhe një bazë metodike mësimore e laboratorike të përparuar, për të shmangur të metat që janë konstatuar. Në fakulte-

tin tonë janë bërë përpjekje për të shfrytëzuar laboratorët ekzistues të klinikave spitalore. Kësisoj lëndët e fiziologjisë, biokimisë, higjienës etj. i zhvillojnë praktikat mësimore edhe pranë kabinetëve e laboratorëve të institucioneve mjekësore, por kjo nuk mjafton. Duhet të sigurohet një lidhje më organike e më funksionale e teorisë me praktikën. Ka vend për thellimin e përmirësimit të kësaj lidhjeje, sidomos në drejtim të aktivizimit të studentëve në punë të pavarur të kontrolluar në këto laboratore, pasi shpesh konstatohet se aparaturat dhe pajisjet shfrytëzohen vetëm për qëllime demonstrative. «Kjo arrihet, — tha shoku Ramiz Alia — duke kultivuar tek ata pasionin e leximit e të studimit të përhershëm, duke zhvilluar mendimin e pavarur e krijues, frymën e kërkimit e të argumentimit shkencor, mendimin logjik, shpirtin e gjallë praktik, intuitën teknike e shkencore, duke luftuar të mësuarit mekanik e pasiv» (Po aty, faqe 118).

Gjatë pesëvjeçarit të kaluar, institucionet shëndetësore të Tiranës janë pajisur me disa aparatura diagnostikuese moderne, pranë tyre janë ngritur kabinete e laboratore të nivelit bashkëkohor, që nuk i ka fakulteti. Kjo rrethanë dikton si kërkesë që kjo bazë e rëndësishme materiale të shfrytëzohet më me efektivitet nga katedrat tona, sidomos ato të lëndëve paraklinike, të anatomisë normale dhe fiziologjisë. Përparime në këtë drejtim janë bërë dhe përvojë të mirë ka, por ajo duhet përgjithësuar e masivizuar, sepse ka edhe prirje për zvarritje e nënvlefësim, për më tepër, kjo mundësi duhet të shfrytëzohet aktualisht që jemi në periudhën e hartimit të planeve e programeve mësimore të Fakultetit të Mjekësisë. Lidhja e mësimi teorik me praktikën spitalore nuk i duhet lënë spontaneitetit, por të jetë e planifikuar, e programuar, konkrete dhe e kontrollueshme.

Kongresi i 9-të i Partisë theksoi se koha e sotme, e sidomos zhvillimet e vrullshme të arsimit shtrojnë para pedagogëve detyra të reja, veçanërisht në drejtim të rritjes së rendimentit të procesit mësimor. Vazhdimisht është shtruar si detyrë ndryshimi i aparatit konceptual të studentit, në mënyrë që të asimilohet më me efektshmëri informacioni i gjerë dhe dijat shkencore bashkëkohore. Për të zbatuar këto detyra, kërkohet që, në radhë të parë, pedagogët të kenë një formim më të gjerë e më solid profesional e shkencor. Katedrat duhet të jenë në një preokupacion të vazhdueshëm për rritjen e informacionit e dijeve që do t'u transmetohen studentëve. «Pedagogët duhet të shquhen nga vullneti për të studiuar, për të zgjeruar horizontin e tyre kulturor e profesional — tha shoku Ramiz Alia, — për të qëndruar në nivelin e dijeve dhe të arritjeve të kohës» (5). — (Po aty, f. 120).

Në fakultetin tonë ka përvojë të mirë në këtë drejtim, si psh. në katedrën e sëmundjeve të zemrës, në atë të hepatologjisë, klinikën e tretë të kirurgjisë, neurologjisë, ku organizohen në mënyrë të programuar informacione e konferenca shkencore me pedagogët dhe specialistët e klinikave e të rretheve. Këto forma pune ndihmojnë në aftësimin profesional të pedagogëve, që këto njohuri i vënë në shërbim të procesit mësimor si me studentët, ashtu edhe me mjekët në periudhën e kualifikimit pasuniversitar. Kjo përvojë duhet të ndiqet edhe nga katedrat e tjera e të vlerësohet si një veprimtari shumë e efektshme që zhvillohet krahas studimit individual. «Kjo është edhe rruga e luftës kundër kërkesave të ulëta e të kënaqurisë me pak, kundër pajtimit me mediokritetin e paaftë-

sinë, frymën e avashllëkut e të dembelizmit» — tha shoku Ramiz Alia në raportin që mbajti në Kongres. (Po aty, faqe 120). Prandaj kualifikimi i pedagogëve, sidomos i pedagogëve të rinj është një çështje me rëndësi të madhe, që duhet të zhvillohet sipas një plani me kërkesë të lartë llogarie. Kjo metodë pune duhet të zhvillohet paralelisht me kualifikimin pasuniversitar të pedagogëve, për të cilin ka një kuptim e vlerësim më të drejtë. Ky problem mbetet një detyrë organizative e katedrave, sepse mundësitë e aftësitë profesionale nuk mungojnë.

Duke luftuar për forcimin cilësor të shkollës, për ngritjen e nivelit të rendimentit të mësimi, kërkohet që në procesin mësimor (në praktikën mësimore e në leksionet) të pasqyrohet më mirë përvoja e jonë e arritur në veprimtarinë e gjerë kërkimore-shkencore e në disertacionet. Kjo metodë pune duhet të zbatohet më gjerësisht, madje mund të shtrihet edhe me dhënie leksionesh jashtë programit mësimor.

Për rritjen e rendimentit dhe të efektshmërisë së procesit mësimor, duhet të pasurohet edhe baza didaktike me aparate projektimi e retroprojektorë, pasi në disa katedra vërehen mangësi. Kjo e metë ka të bëjë vetëm me dobësi në planifikim e kërkesa, sepse kushtet janë për të siguruar aparatura të shumëllojshme e moderne.

Kongresi i 9-të i Partisë theksoi se përmirësimi i gjithanshëm i cilësisë së procesit mësimor-edukativ lidhet ngushtë me drejtimin e tij në të gjitha nivelet. «Do luftuar më me forcë kundër zgjidhjes së problemeve të shkollës me nxitim e improvizime, — tha shoku Ramiz Alia, — sidomos kundër shtrirjes mekanike të stilit dhe të rrugëve administrative në punën e drejtimit të shkollës, ku mbizotërojnë udhëzime e kërkesa burokratike, mbledhje të tepërta e të panevojshme, që u marrin shumë kohë të frytshme mësuesëve». (Po aty, faqe 121). Do kuptuar thellë si nga drejtuesit, ashtu edhe nga të gjithë pedagogët se mbledhjet e shumta e pa kriter dëmtojnë rëndë punën e shkollës, se ato nuk i shkojnë për shtat procesit mësimor-edukativ, karakterit të gjallë e krijues të punës së pedagogëve.

Nga organizatat bazë të partisë, katedrat dhe organizatat e masave, në dritën e diskutimit e të zbatimit të vendimeve të Kongresit të 9-të të PPSH, u theksua se rritja e nivelit cilësor të shkollës nuk arrihet pa rritur kërkesat ndaj studentëve e pedagogëve, pa vendosur një kontroll të organizuar e rigoroz në përvetësimin e dijeve. Forcimi i kërkesës së llogarisë do të arrihet duke luftuar prirjet e disa studentëve për të gjetur rrugë të lehta, si edhe lëshimet liberale nga ana e ndonjë pedagogu. «Shkolla jonë, — tha shoku Ramiz Alia, — nuk mund t'u nënshtrohet presioneve e ndërhyrjeve për nota e kalueshmëri të pamerituar» (Po aty, f. 119). Për këtë duhet të punojnë në mënyrë më aktive organizatat bazë të Partisë dhe ato të masave, për të krijuar një opinion të shëndoshë shoqëror në luftën kundër prirjeve subjektivistike e familiaritetit nga ana e pedagogëve në vlerësimin me nota të larta e të pamerituara.

Në këtë drejtim, Kongresi i 9-të theksoi domosdoshmërinë për intensifikimin e edukimit komunist të brezit të ri që studion në shkolla, ku tek ne përgatiten edhe mjekët e ardhshëm të shoqërisë sonë. Pra, nga pedagogët e fakultetit tonë kërkohet që t'i përballojnë më mirë e në mënyrë më të kualifikuar problemet e shumta të edukimit, me qëllim që jo vetëm t'i paisin studentët me dije shkencore, por edhe t'u japin

një edukatë të shëndoshë revolucionare e proletare. Edukimi i rinisë studentore duhet të thellohet në veçanti, kundër shfaqjeve të huaja, që manifestohen me mungesat e paarsyeshme, në prirjet për t'u kënaqur me pak e tërheqjen pas interesit vetiak. Po kështu, detyra të shumta na dalin për edukimin me normat e etikës mjekësore, ku vërehet një farë nënvlefësimi. Edukimi të zhvillohet në mënyrë të vazhdueshme edhe si element përbërës i procesit pedagogjik dhe jo vetëm si veprimtari jashtshkollorë. Pedagogët kujdestarë, në veçanti, duhet të krijojnë një kuptim më të drejtë për organizimin dhe zhvillimin e orës politike, e cila ka synime të gjera për edukimin kulturor e etiko-moral të rinisë studentore.

Problemet e edukimit kërkojnë një kuptim më të drejtë të marrëdhënieve pedagog — student, që janë bazuar e udhëhiqen nga interesa të mëdha e ideale të përbashtëta. Në këtë kuadër pedagogët e fakultetit tonë duhet të punojnë më mirë për zhvillimin, inkurajimin dhe edukimin e talenteve të reja, për të cilat është e interesuar shoqëria. «Ashtu si në jetë e në shkollë, — tha shoku Ramiz Alia, — rrafshimi i individualiteteve është i dëmshëm. Njerëzit nga natyra nuk janë njëjloj, nuk ecin me të njëjtin hap, ata kanë prirje dhe interesa të ndryshme. Shkolla s'ka pse t'i barazojë të gjithë». (Po aty, f. 119.).

Fakulteti i mjekësisë ka krijuar një traditë të mirë në këtë drejtim, sidomos në organizimin e rretheve shkencore me studentët, por Kongresi i 9-të shtron detyra të punohet më mirë e me baza shkencore-pedagogjike, me një sistem punimesh të shkallëzuar, shpesh dhe individual për t'u hapur rrugë talenteve të reja e për t'i rritur ato. Ç'do katedër ngre rrethe shkencore me studentët më të mirë, por pjesëmarrja duhet të jetë më masive, sepse edhe kontingjenti i studentëve me rezultate të mira është i madh. Kjo kërkon që pedagogët të tërheqin më shumë studentët në veprimtarinë shkencore, që ato të zhvillohen në vazhdimësi e jo me fushata. Rëndësi të madhe ka që të ruhen këto lidhje si gjatë periudhës së studimeve, ashtu edhe pas mbarimit të fakultetit. Kudo që punojnë ish studentët tanë të jenë bashkëpunëtorë e veprimtarë shkencorë të katedrave e klinikave të fakultetit.

Duke u udhëhequr nga mësimet e porositë e Partisë e të shokut Enver Hoxha, Fakulteti i Mjekësisë i ka kushtuar një vëmendje gjithnjë e më të madhe rritjes dhe masivizimit të veprimtarisë shkencore. Në dritën e ideve të Kongresit të 9-të të Partisë e të porosive që dha shoku Ramiz Alia, pedagogët e fakultetit, edhe në të ardhmen, do t'i japin vendin që i takon veprimtarisë shkencore dhe do të luftojnë për të rritur cilësinë dhe efektshmërinë e studimeve për problemet themelore të mjekësisë shqiptare. Gjatë pesëvjeçarit të kaluar, veprimtaria shkencore në fakultetin tonë shënoi një rritje që shërben si mbështetje e fuqishme për të realizuar ato detyra të guximshme që përcaktoi Kongresi i 9-të i Partisë. Forcat pedagogjike-shkencore të fakultetit, e në veçanti ato të katedrave klinike zgjidhin të gjitha problemet që i dalin praktikës sonë mjekësore. Kjo dëshmon se është krijuar një potencial i ri shkencëtarësh që i shtohet mjekësisë sonë, për përparimin e madh që ka bërë veprimtaria shkencore në fakultetin tonë. Përfundimi me sukses i Konferencës Kombëtare të Mjekësisë, pjesëmarrja e pedagogëve tanë në kongrese, simpoziume, e konferenca ndërkombëtare e përfaqësimi me dinjitet shkencor me referime e kumtesa, zbatim

i operacioneve të reja, futja e metodave të diagnostikimit e të kurimit, veprimtaria e gjerë botuese përbëjnë një mbështetje të sigurt për realizimin e detyrave.

Në këtë kuadër, në dritën e vendimeve të Kongresit të 9-të, është e rëndësishme të theksojmë se, katedrat dhe klinikat e fakultetit i rishikuan dhe i pasuruan planet e punës shkencore. Karakteristike për veprimtarinë shkencore për pesëvjeçarin e 8-të është se në planet e punës shkencore mbizotërojnë studimet komplekse për problemet mëdhe e shqetësuese të mjekësisë sonë. «Sot rezultati shkencor, — tha shoku Ramiz Alia, — nuk është produkt i punës së njerëzve të veçantë, sado të zotë e të apasionuar qofshin, por produkt i kolektivave të tërë shkencorë» (Po aty, f. 130). Temat studimore komplekse janë kërkesë që i dikton stadi aktual i intensifikimit të shërbimit shëndetsor të vendit tonë.

Megjithatë ka ende vend për zgjerimin e kësaj tematike, e sidomos për problemet më të rëndësishme të mjekësisë sonë, siç janë ato të profilaksisë, të sëmundshmërisë e të vdekshmërisë foshnjore dhe të depistimit të sëmundjeve që prekin e krijojnë invaliditet në popullsi. Për realizimin e këtyre detyrave, kërkohet një kooperim e bashkëveprim i organizuar i veprimtarisë shkencore ndërmjet katedrave. Shoku Ramiz Alia theksoi: «Sa më shumë thellohet specializimi e zgjerohen kërkimet shkencore, aq më i domosdoshëm bëhet kooperimi e bashkëpunimi i degëve të ndryshme të shkencës» (Po aty, f. 130).

Kongresi i 9-të i Partisë theksoi se, në kushtet aktuale të ndërtimit socialist e të zhvillimit të revolucionit tekniko-shkencor, shoqëria ka nevojë për kuadro mjekësore që të zotërojnë në thellësi profesionin, të jenë të apasionuar për specialitetin e të jenë kompetentë në punën e vet. Në zbatim të kësaj direktive, shtrohet si detyrë rritja cilësore e kualifikimit pasuniversitar të pedagogëve. Aktualisht 55 % e pedagogëve në katedrat tona janë me tituj e grada shkencore e shumë të tjerë punojnë në këtë drejtim. «Ashtu siç kërkohet kudo efikasitet, disiplinë e punë me rendiment të lartë, — tha shoku Ramiz Alia, — ashtu e aq më shumë kërkohen këto edhe nga punonjësit shkencorë» (Po aty, f. 130). Pavarësisht se pedagogët e fakultetit janë më të angazhuar në veprimtaritë e kualifikimit pasuniversitar, kjo është shumë pak në qoftë se do të kishim parasysh mijëra mjekë e specialistë që punojnë në spitalet e vendit tonë që nuk janë aktivizuar në mbrojtjen e disertacioneve. Katedrat dhe klinikat e fakultetit, si qendrat më të përparuara të mendimit shkencor, kanë detyra të shumta si për zbatimin në praktikën e gjerë mjekësore të këtyre studimeve, ashtu edhe për masivizimin e shtrirjen e veprimtarisë shkencore deri në bazë. Këto detyra kërkojnë të përmirësohet metoda e punës organizuese e drejtuese të katedrave e klinikave për veprimtari kërkimore e shkencore. Si shembull përgjithësues shërben përvoja e fituar në organizimin e ndihmës konkrete që po i jepet rretheve të verilindjes, ku pedagogët e specialistët e katedrave tona kanë dhënë një ndihmesë shkencore të rëndësishme. Ashtu siç u arritën rezultatet në rritjen shkencore të organizimit e të shërbimit në spitalet e qendrat shëndetsore të këtyre rretheve, ekzistojnë forca e mundësi që të rritet veprimtaria shkencore si me sesione e konferenca shkencore, ashtu edhe me mbrojtjen disertacionesh. «Për shkencën e zhvillimin e saj, — tha shoku Ramiz Alia,

— janë të domosdoshme debati i vërtetë shkencor, lufta kundër vetë-kënaqësisë, avashllëkut dhe prirjeve monopolizuese kundër formalizmit që i shndërron punimet për gradë si qëllim në vetvete, lufta kundër ngurrimeve për tërheqjen dhe përparimin e të rinjve në veprimtarinë shkencore» (Po aty, f. 131). Mbrojtjet e disertacioneve si për pedagogët, ashtu edhe për mjekët nuk duhen shndërruar në qëllim në vetvete, por në një kriter pune për studimin e zbatimin në praktikën tonë mjekësore të metodave e normave shkencore për diagnostikimin, parandalimin dhe kurimin e sëmundjeve. Dhe, në këtë drejtim, ka vend për një punë më të organizuar e më të studiuar, që puna shkencore në katedrat e klinikat tona, krahas karakterit aplikativ, të rrisë forcën rekomanduese e ndryshuese në praktikën mjekësore. Mbetet detyrë për të rritur kërkesën e llogarisë në drejtim të zbatimit në tërë kompleksin e studimeve shkencore të mendimit e të logjikës ekonomike. Studimet shkencore të synojnë më shumë për të gjetur zgjidhjet më optimale të mundshme për uljen e sëmundshmërisë e të vdekshmërisë, si domos të asaj foshnjore, për rrugët më racionale të zbatimit në klinikat tona të përvojës së përparuar të mjekësisë botërore. Zbatimi i tyre në fushën e mjekësisë, nuk është një proces i thjeshtë transplantimi mekanik, por një punë e vërtetë krijuese. Prandaj zbatimi i një operacioni të ri, futja e kriterëve të reja të diagnostikimit apo zbatimi i një metode të re mjekimi kërkon kompetenca e përvojë shkencore, imagjinatë dhe logjikë të fortë krijuese.

Në raportin që mbajti në Kongresin e 9-të të Partisë, shoku Ramiz Alia theksoi: «Ne do të dëshironim që të kishim studime të mirëfillta teorike e të bënim zbulime të reja në shkencat natyrore e teknike bashkëkohore» (Po aty, f. 129). Niveli i zhvillimit dhe i shtrirjes së shërbimit mjekësor në vendin tonë, potenciali shkencor që disponon fakulteti ynë janë faktorë të rëndësishëm që krijojnë kushte që edhe tek ne të realizohen zbulime të reja shkencore. Kësisoj është studimi i ndërhyrjes kirurgjikale origjinale për korrigjimin e luksacioneve të lindura, që njihet e ka gjetur miratim nga shumë specialistë të huaj. Studime të tilla mund të zhvillohen edhe në fusha të tjera të mjekësisë. Për realizimin e këtyre objektivave kërkohet që studiuesve, t'u vihen në dispozicion me përparësi, paisje dhe aparatura të nevojshme, si edhe të mbështeten moralisht, duke i stimuluar e i përkrahur fuqimisht. Këto studime nuk duhet t'i lihen spontanitetit, por të jenë të planifikuara e të organizuara.

Vlerësimi dhe zbatimi në tërësinë e tyre i këtyre orientimeve do të ndihmojë shumë në drejtim të thellimit, të masivizimit e të rritjes së fuqisë aplikative të veprimtarisë shkencore. Detyrat që shtroi dhe perspektivat që hapi Kongresi i 9-të i Partisë për shkencat, përbëjnë për Fakultetin e Mjekësisë orientime të qarta e të sigurta për rritjen e rendimentit dhe efektshmërisë së veprimtarisë shkencore. Pedagogët e Fakultetit të Mjekësisë do të vazhdojnë t'i studiojnë me ndjenjë të lartë përgjegjësie, sikurse të gjitha problemet që shtroi Kongresi dhe do të luftojnë me të gjitha forcat për t'i vënë ato në jetë

Summary

THE ENHANCEMENT OF PRODUCTIVITY AND EFFECTIVENESS OF PEDAGOGICAL AND SCIENTIFIC ACTIVITY — THE ESSENTIAL TASK SET BY THE 9th CONGRESS OF THE PLA TO THE FACULTY OF MEDICINE

The article discusses the basic duties laid down by the 9th Congress of the Party of Labour of Albania aimed at raising the output and effectiveness of the pedagogic and scientific activity of the Faculty of Medicine. A general plan is presented for the thorough scientific analysis of the problems and situations treated at the Congress, the resolutions that were taken, the orientations and directives that were given, the discussions and proceeding of the Congress indicating the high ideologic level, the political maturity, the organizational force and the militant spirit that characterize our Party.

The paper also analyses the broad and very important program proposed by the 9th Congress of the Party concerning the further development of the educational and scientific research activity at the institutions of higher education.

One of main ways of raising the quality of our schools is by making available to the students the contemporary elements of knowledge, well acquired and consolidated, by giving them a solid theoretic formation as well as the relative usage of applied work.

The scientific activity of the Faculty of Medicine, has also shown a progress serving as a strong support for the realization of the duties laid down by the 9th Congress of the Party.

Résumé

L'ACCROISSEMENT DU RENDEMENT ET DE L'EFFECTIVITE DANS L'ACTIVITE PEDAGOGIQUE ET SCIENTIFIQUE EST UNE TACHE PRIMORDIALE DU 9-ème CONGRES DU PARTI DU TRAVAIL D'ALBANIE POUR LA FACULTE DE MEDECINE

Les auteurs présentent les tâches cardinales qu'a posées le 9-ème Congrès du Parti du Travail d'Albanie en ce qui concerne l'accroissement du rendement et de l'effectivité, de l'activité pédagogique et scientifique pour la faculté de Médecine. Les auteurs présentent sous un plan général la profonde analyse des problèmes et situations posées par le Congrès, les décisions prises, ainsi que les orientations, les directives, les discussions et les travaux du 9-ème Congrès qui témoignent le haut niveau idéologique, la maturité politique, la force organisationnelle et le militantisme qui régnent dans notre Parti.

Ensuite on analyse le riche et important programme exposé par le 9-ème Congrès dans le domaine de l'enseignement et de la recherche scientifique dans les écoles supérieures.

L'accroissement du niveau qualitatif de l'enseignement est en relation avec une formation solide théorique et du travail applicatif de la part des étudiants. Aussi l'activité scientifique à la Faculté de Médecine a fait de l'avant ce qui est un appui important pour réaliser les tâches audacieuses posées par le 9-ème Congrès du Parti.